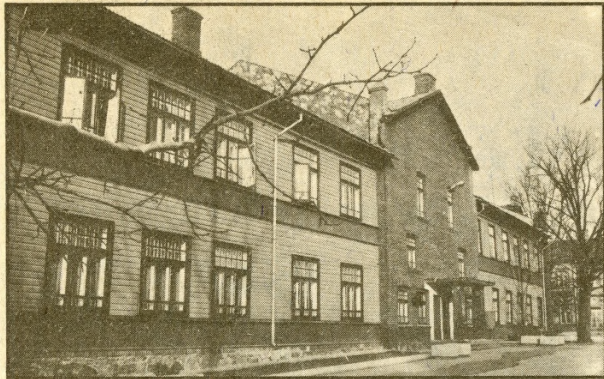
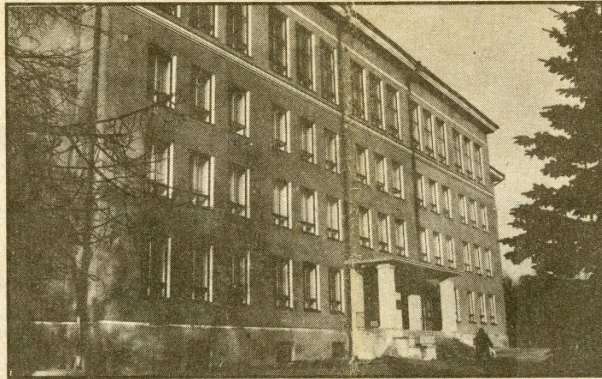
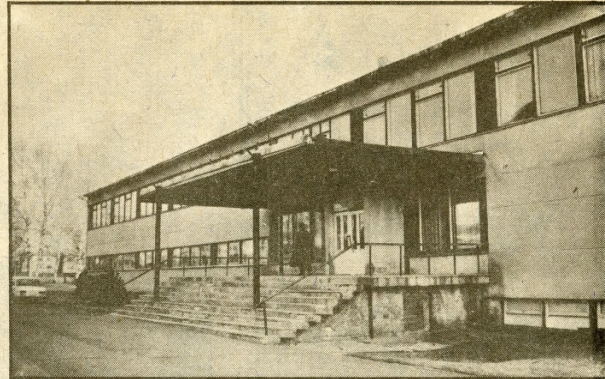

1918 – 1960. Praegu asub samas majas Võru 2.
Keskkool.

1960 – 1974. Praegu on siin Kesklinna Kool.

1974

Võru 1. Keskkool 75

Juba 1916. a. üritati Võru gümnaasiumi luua, aga see kujunes venekeelseks õppeasutuseks, kus eesti keeles olid vaid jumalasõna ja paar emakeeletundi nädalas.

1917. a. loodi Võrumaa Rahvahariduse Seltsi venekeelne poeglaste gümnaasium, mis tegutses 1918. aasta kevadeni ja mida kohalikud sakslased omakorda saksakeelseks tahtsid muuta. Kuratööri ja Rahvahariduse Seltsi vastuhakk oli siiski nii tugev, et 1. septembril 1918. a. jätkas Võru Keskkool tööd eesti keeles. Siit algab meie kooli ajaarvestus.

Aegade jooksul on poeg- ja tütarlapsi küll ka lahus õpetatud, kõige pikemat aega on see siiski olnud segakool.

Niisiis, kolmveerand sajandit on Võrus eestlastele keskharidust antud. Aga ka väga kitsastel aegadel, mil tee on ees peaaegu et püsti olnud, on püüdnud selle poole, et meie kasvandikest tuleksid keskmisest haritumad, paremad ja töökamad inimesed. See on väikelinna ainsa eestikeelse üldise keskharidust andva õppeasutuse vabatahtlikult võetud, koolimeistrite südamehäälest lähtunud kohustus: kuna muud valikut meie linnas pole, siis olgu see ainuke võimalus hea. Ja tõepoolest, Võru 1. Keskkooli õppima on ikka püüdnud, järelikult on neid usaldatud.

Olukord, et saame oma kontingendi valida, on esmapilgul kõrvaltvaatajatele ehk kadedustekitav, aga olukorda süüvides ilmneb paradoks: 1) kuidas valida just kõige õigemad õpilased; 2) mis saab nendest võibolla vägagi andekatest lastest, kes kodulinna ainsasse keskkooli ei mahu.

See on valutekitav probleem ja jäägu see argipäevaks. Kusagil peitub kindlasti lahendus ja küllap tuleb aeg, mil ka selle leiame. On hakkama saanud raskematelgi aegadel, peame hakkama saama ka täna, sest öeldagu mis tahes, paljudest kaanonitest, standarditest ja stampidest oleme vabas Eestis end ikkagi lahti rabelnud.

1993/94. õ.-a. on meie koolis 1179 õpilast ja 74 põhikohaga õpetajat. Keskkooliosas on matemaatika-füüsika, loodusteaduste ja inglise ning saksa keele süvaõppega klassid. Valik- ja vabaaine-

tena õpetatakse soome ja prantsuse keelt, kirjandust, keskkonnakaitset, lilleseadet, autoõpetust (B- ja C-kategooria), keraamikat, kodundust, masinakirja (õpilased saavad sekretär-masinakirjutaja kutsetunnistuse), kangastelgedel kudumist. Koolis on ka inglise keele eriklassid, kus võõrkeeleõpe algab juba 2. kooliaastast.

Neli meie kooli XII klassi õpilast on praegu välismaal õppimas. Ülle Tuvikene ja Piret Kõiv Rootsis ning Margus Treumuth ja Toomas Prangli USAs. Läänud aastal õppisid Põhjamaade gümnaasiumides Kristel Värnik ja Kristi Kuljus.

Üsna heal järjel on kooli arvutiõpetus. Tunnid toimuvad „Juku“ arvutiklassis. Lisaks saime Eesti Vabariigi valitsuselt konkursi korras 5 IBM arvutit, mis muuhulgas on mõeldud ka kohaliku täiendõppe korraldamiseks. Keskkonnakaitseringil on head sidemed Rootsi Värmlandi maakonna ÜRO organisatsiooniga, kelle toetusel avanes võimalus osaleda keskkonnavalisel seminaril Karlstadis. Muuhulgas osaleme uurimustöös „Air Pollution Project Europe“.

Pikaajalised ja väga mitmekülgsed suhted on Soome Kaustise-Ullava kooliga ja Kaustise Muusikakooliga. Regulaarselt vahetame õpilaste ja õpetajate rühmi. Kuuldavasti on kontaktid vastastikku rikastavad. Siinkohal kasutan sõna SÕPRUS tema kõige ilusamas tähenduses. Segakoorile ja tantsurühmadele pakuvad esinemisvõimalusi Saksamaa koolid. Eriklasside õpilastel on juba korduvalt olnud võimalus Saksamaal oma keelt praktiseerimas käia. Kolmandik meie lõpetanutest jätkab õpinguid kõrgkoolides. Julgen väita, et see räägib selget keelt õpilaste ja õpetajate heast koostööst.

Ehk tundub eelöeldu põhjal meie kooli elu väga trafaretne? Võibolla. Aga üks selline väljapoole püüdlemine ole omamoodi katse pääseda ummikust, teha lõpparveid nuripidise ajastuga. Pikka aega olime ju ilma valikuvabadusest ja otsustamisõigusest.

Selleks et koolid omanäolisemaks kujuneksid, on vaja aega ja kindlasti ka stabiilsemat ühiskonda. Ja midagi peaks muutma ka projekt „Omanäoline kool“, millega me liitunud oleme.

Koolitöös on veel üks väga oluline külg — õpetajate täiendkoolitus. On välja pakutud palju häid kursusi, millel on osaletud, kuid väga palju häid võimalusi on raha puudusel kasutamata jäänud.

1953. a. kannab kool Fr. R. Kreutzwaldi nime. Käesoleval aastal möödub Võrumaale vahest kõige enam kuulsust toonud mehe sünnist 190 aastat. Enne jõuluaga tahame koguneda Tamula-äärseesse parki Lauuisa ausamba juurde, et meenutada teda ja saada vaimset tuge elamiseks, tegutsemiseks ja eneseületamiseks. On ju igikestvaid väärtusi ja traditsioone, mida ei tohi unustada.

Kõige rohkem rõõmu teeb koolile see, et suurem osa tema lõpetanutest elab tubli. Soovi me neile kõigile, et nad suudaksid iseseisvalt mõelda ja mõndaigi ümber hinnata ning seda, mis väärtuslik, edasi arendada. Edasimineku seisnebki ju korrigeerimises.

Paljud meie vilistlastest ja endistest õpetajatest on ära kutsutud. Lahkunud on ka kauaaegne direktor Ilmar Reiman. See oli koolile elatud elu, mille mõju ulatub siiani ja usume, et veel väga kaugele, sest kõik, mis inimene head teeb, jääb inimestele.

Niisugune ongi elu: palju tööpäevi, üksikud puhkepäevad ja väga harva pidupäevi. Täna on meie koolis pidupäev.

Austatud vilistlased, endised ja praegused õpetajad, koolitöötajad, õpilased, nende vanemad ja kõik meie kooli vastu head huvi tundvad inimesed — Fr. R. Kreutzwaldi nim. Võru 1. Keskkool on teie kõigi nägu. Suur tänu teile ja olgu teil elus ikka õnne!

OTT OJAVEER,
Fr. R. Kreutzwaldi nim.
Võru 1. Keskkooli direktor